

Sygn. akt I ACa 242/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Halina Zarzeczna (spr.)
Sędziowie:	SSA Maria Iwankiewicz SSO del. Tomasz Żelazowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Waclawik

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2013 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa M. N.

przeciwko (...) Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zwolnienie spod egzekucji

i sprawy z powództwa wzajemnego (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. N.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji powódki – pozwanej wzajemnej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt I C 1/12

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki – pozwanej wzajemnej na rzecz pozwanej – powódki wzajemnej kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA M. Iwankiewicz SSA H. Zarzeczna SSO del. T. Żelazowski

Sygn. akt I ACa 242/13

UZASADNIENIE

M. N. wniosła o zwolnienie spod egzekucji komorniczej nieruchomości położonej w S. przy ul. (...).

W uzasadnieniu powódka wskazała, że z wniosku (...) S.A. prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przeciwko J. Z.. W toku tego postępowania wszczęto egzekucję m.in. z 9/10 części nieruchomości położonej w S. przy ul. (...). Zaznaczyła, iż dana nieruchomość nie jest własnością dłużnika, lecz na mocy postanowienia sądu o zniesieniu współwłasności, stanowi jej wyłączną własność.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niej czynności prawnej dokonanej z jej pokrzywdzeniem, polegającej na zniesieniu współwłasności powyższej nieruchomości z uwagi na utratę możliwości zaspokojenia roszczeń dochodzonych w postępowaniu egzekucyjnym.

Powódka-pozwana wzajemna wniosła o oddalenie powództwa wzajemnego.

Podniosła, iż najważniejszą pobudką, dla której M. Z. i J. Z. zdecydowali się na zniesienie współwłasności nieruchomości i przeniesienie przysługującego im prawa własności na M. N., była słaba kondycja psychiczna małżonków Z. wywołana faktem, że wskutek podstępu, jakiego dopuścił się wobec nich J. N., podpisali umowy pożyczek i kredytów na łączną kwotę 768.000 zł. Ponadto postępowanie w przedmiocie zniesienia współwłasności przedmiotowej nieruchomości i przeniesienia prawa własności na M. N. zostało zainicjowane 29 lipca 2011 r., a zatem przed wszczęciem przeciwko J. Z. postępowania egzekucyjnego z wniosku (...) S.A. w W., co miało miejsce 6 października 2011 r.

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy zwolnił od egzekucji komorniczej, prowadzonej za sygnaturą KM 5928/11, nieruchomość położoną w S. przy ul. (...), orzekł o kosztach postępowania oraz uznał za bezskuteczne w stosunku do (...) Banku (...) S.A. w W. zniesienie współwłasności powyższej nieruchomości gruntowej, dokonane w ugodzie sądowej zawartej w dniu 10 listopada 2011 r. przed Sądem Rejonowym w S. w sprawie o sygn. I Ns 1055/11, orzekł o kosztach postępowania.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i wnioski:

W dniu 6 października 2011 r., na wniosek wierzycielki (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. przeciwko dłużnikowi J. Z. wszczęto postępowanie egzekucyjne na podstawie tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z 5 września 2011 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 7 września 2011 r. oraz bankowego tytułu egzekucyjnego z 3 sierpnia 2011 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 7 września 2011 r. Należność główna dochodzona przez wierzycielkę wynosiła 194961 zł. Wierzytelność Banku wynikała z umowy kredytowej z 29 grudnia 2009 r. zwartej z J. Z., której przedmiotem było udzielenie mu kredytu w wysokości 240000 zł, z terminem spłaty na dzień 10 lutego 2011 r. W toku niniejszego postępowania w dniu 29 listopada 2011 r. komornik wszczął egzekucję między innymi z 9/10 niewydzielonej części nieruchomości położonej w S. przy ul. (...).

Nieruchomość stanowiła wyłączną własność J. Z. i jego małżonki M. Z.. W dniu 28 kwietnia 2011 r. sprzedali oni na rzecz powódki M. N., będącej ich córką, udział wynoszący 1/10 części w prawie własności przedmiotowej nieruchomości. W dniu 1 sierpnia 2011 r. współwłaściciele wniesli o zniesienie współwłasności nieruchomości, poprzez przyznanie jej na wyłączną własność M. N. bez spłaty na rzecz M. Z. i J. Z.. W dniu 10 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. akt I Ns 1055/11 zawarto ugodę sądową, na podstawie której wnioskodawcy - M. Z. i J. Z. oraz uczestniczka - M. N. zgodnie oświadczyli, że znoszą współwłasność przedmiotowej nieruchomości w ten sposób, że przypada ona na wyłączną własność uczestniczki - M. N. bez obowiązku spłat na rzecz wnioskodawców.

Na podstawie powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uwzględnił zarówno powództwo główne jak i powództwo wzajemne.

Sąd uznał, że powództwo o zwolnienie od egzekucji jest w świetle art. 841 § 1 k.p.c. zasadne, albowiem toczące się postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt KM 5928/11 dotyczy nieruchomości stanowiącej własność powódki-pozwanej wzajemnej, a zatem narusza jej prawo. Sąd zaznaczył, że wyrok uwzględniający powództwo wzajemne nie może mieć wpływu na rozstrzygnięcie w przedmiocie powództwo głównego, ponieważ nie jest

prawomocny. Bezskuteczność względna czynności prawnej, o której mowa w art. 527 k.c., nie powstaje ipso iure, lecz wymaga stwierdzenia w orzeczeniu sądowym, wydanym na skutek wniesienia powództwa. W wypadku roszczenia pauliańskiego orzeczenie o stwierdzeniu bezskuteczności czynności prawnej ze względu na określoną wierzytelność ma charakter kształtujący i dopiero w jego wyniku powstaje stan umożliwiający wierzycielowi wykorzystywanie przysługujących mu uprawnień.

W odniesieniu do powództwa wzajemnego, Sąd Okręgowy stwierdził, że zostały spełnione wszystkie przesłanki warunkujące możliwość skorzystania przez uprawnionego z ochrony pauliańskiej: 1) istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności; 2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią; 3) pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika; 4) dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela; 5) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią; 6) działanie osoby trzeciej w złej wierze. Wskazał, że na podstawie art. 528 k.c. w sprawie została wyłączona ostatnia przesłanka, albowiem powódka (pозwana wzajemna) uzyskała nieruchomości nieodpłatnie. Dokonując tego ustalenia Sąd Okręgowy miał na względzie, że zgodnie z treścią ugody sądowej z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. akt I Ns 1055/11 strony zgodnie oświadczyły, że znoszą współwłasność nieruchomości w ten sposób, iż przypada ona na wyłączną własność M. N. bez obowiązku spłat na rzecz wnioskodawców.

Zdaniem Sądu wskutek zawarcia przedmiotowej ugody sądowej pozwana-powódka wzajemna utraciła możliwość zaspokojenia swoich roszczeń dochodzonych w postępowaniu egzekucyjnym o sygn. akt KM 5928/11 z nieruchomości będącej przedmiotem niniejszej ugody, w związku z niniejszym nastąpiło pokrzywdzenie jej jako wierzycielki J. Z..

Sąd uznał również, iż zawarcie przez dłużnika wskazanej ugody nastąpiło ze świadomością pokrzywdzenia wierzycielki. Z treści umowy kredytowej z 29 grudnia 2009 r., aneksowanej w dniu 29 grudnia 2009 r. jednoznacznie wynika, iż termin spłaty kredytu objętego daną umową ustalono na dzień 10 lutego 2011 r. Dłużnik nie spłacił kredytu w powyższym terminie, co skutkowało wypowiedzeniem przez wierzyciela danej umowy, a następnie wystawieniem w dniu 3 sierpnia 2011 r. bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi. W ocenie Sądu okoliczności te świadczą o tym, że po dacie 10 lutego 2011 r. J. Z. miał świadomość istnienia wymagalnego zobowiązania, którego nie uregulował, a mimo to uszczuplił swój majątek przekazując córce nieodpłatnie zabudowaną nieruchomość gruntową. Sąd zaznaczył, iż pokrzywdzenie wierzyciela nie musi być zamiarem dłużnika. Wystarczy, żeby dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności.

Powódka-pozwana wzajemna zaskarżyła wyrok w części dotyczącej powództwa wzajemnego tj. co do punktu IV i V wyroku zarzucając:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez:

- nieuwzględnienie przy wyrokowaniu dowodu z dokumentu w postaci projektu ugody sądowej, znajdującego się w aktach sprawy o sygnaturze I Ns 1055/11, z którego wynikało, że przejście prawa własności na powódkę-pozwaną wzajemną nastąpiło w zamian za zobowiązanie się przez nią do spłaty rat zobowiązań wobec banków zaciągniętych przez M. Z. i J. Z.;

- nieuwzględnienie przy wyrokowaniu dowodu z dokumentu w postaci nakazu zapłaty z 24 stycznia 2012 r., wydanego w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie sygn. akt I Nc 20/12, z którego wynika istnienie wierzytelności J. Z., z jakiej (...) S.A. mogłaby egzekwować dochodzone od dłużnika roszczenie,

2. dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez uznanie, że:

- przejście prawa własności na powódkę (pозwaną wzajemną) nastąpiło bez obowiązku spłat;

- skutkiem zniesienia współwłasności i przeniesienia prawa własności przedmiotowej nieruchomości na powódkę-pozwaną wzajemną było pokrzywdzenie wierzyciela, podczas gdy J. Z. posiada wierzytelność wobec J. N., która to

wierzytelność mogłaby zostać zajęta w toku postępowania egzekucyjnego i z której to wierzytelności (...) S.A. w S. mogłaby egzekwować dochodzone roszczenie bez konieczności zajmowania przedmiotowej nieruchomości;

- J. Z., dokonując zniesienia współwłasności na przedmiotowej nieruchomości, działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, podczas gdy ustalenie to stoi w sprzeczności z dowodem z zeznań świadka J. Z., zeznań świadka M. Z., dokumentów w postaci zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, wniosku o zniesienie współwłasności oraz dokumentacji medycznej J. Z., ponieważ z dowodów tych wynika, że postępowanie o zniesienie współwłasności zostało zainicjowane 29 lipca 2011 r., natomiast postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte przeciwko J. Z. dopiero 6 października 2011 r., a sam świadek - oszukany przez J. N. - nie miał świadomości, że kredyt winien zostać spłacony do 10 lutego 2011 r. i, nie posiadając wiedzy prawniczej, nie znał znaczenia i skutków wystawienia przeciwko niemu bankowego tytułu egzekucyjnego, jedynym zaś powodem dokonania przedmiotowej czynności prawnej była słaba kondycja psychiczna J. Z..

W oparciu o sformułowane zarzuty powódka-pozwana wzajemna wniosła o zamianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie w całości powództwa wzajemnego, ewentualnie, w sytuacji nieuwzględnienia apelacji, odstąpienie od obciążenia jej kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna.

W zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy dokonał w sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie doszedł do trafnych wniosków prawnych. Ustalenia te oraz ich ocenę prawną Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne.

Za nieskuteczny należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. polegający na braku rozważenia przez Sąd Okręgowy dokumentów w postaci projektu ugody sądowej zawartego w aktach sprawy o sygn. I Ns 1055/11 oraz nakazu zapłaty z dnia 24 stycznia 2012 r., wydanego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I Nc 20/12. Z akt niniejszej sprawy wynika, że wskazane dokumenty nie zostały dopuszczone jako dowody w sprawie. W szczególności nie obejmuje ich postanowienie o dopuszczeniu dowodów z dokumentów wydane na rozprawie w dniu 9 stycznia 2013r. Dla omawianego zarzutu istotne jest przede wszystkim to, że obecny na tej rozprawie pełnomocnik powódki-pozwanej wzajemnej na pytanie Przewodniczącego oświadczył, że nie zgłasza dalszych wniosków dowodowych. Skoro strona powodowa z powództwa głównego posiadając wiedzę o tym, jakie konkretnie dowody dopuścił Sąd Okręgowy, nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń odnośnie zakresu postępowania dowodowego i nie domagała się jego uzupełnienia, to powołanie się przez nią na okoliczności wynikające z dokumentów nieujętych w materiale dowodowym jest z przyczyn formalnych nieuzasadnione i stąd nie może odnieść pożądanego skutki.

Niezależnie od przedstawionych argumentów natury formalnej, zaliczenie wskazanych wyżej dokumentów w poczet materiału dowodowego, nie uzasadniałoby dokonanie korekty istotnych ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku. Ustalenie, czy zaskarżona czynność miała charakter odpłatny, z oczywistych względów nie mogło opierać się na projekcie porozumienia stron co do treści tej czynności. Z istoty projektu wynika bowiem, że zawiera on jedynie propozycję, wersję, która nie jest ostateczna. Uwzględnienie tego rodzaju dokumentu jest celowe jedynie wówczas, gdy zachodzi potrzeba zbadania okoliczności poprzedzających dokonanie danej czynności, a te w rozpatrywanym przypadku są indyferentne dla rozstrzygnięcia o żądaniu zgłoszonym przez pozwaną-powódkę wzajemną. O tym, na jakich warunkach doszło do zniesienia współwłasności nieruchomości, której dotyczy powództwo wzajemne, decyduje treść ugody zawartej w sprawie I Ns 1055/11, gdyż ta odzwierciedla jakie ostatecznie oświadczenia woli uczestnicy tamtego postępowania złożyli. Należało zatem uwzględnić, że ugoda nie zawiera postanowień nakładających na M. N. obowiązku świadczenia w zamian za przeniesienie na nią przez M. Z. i J. Z. udziałów w nieruchomości. Znajduje się w niej natomiast kategoryczny w swej wymowie zapis, że nieruchomość przypada na wyłączną własność uczestniczki - M. N. bez obowiązku spłat na rzecz wnioskodawców. Analiza treści ugody zawartej w sprawie I Ns 1055/11 wprost więc wskazuje na to, że powódka-pozwana wzajemna pozyskała udziały

do 9/10 części nieruchomości nieodpłatnie, co w myśl art. 528 k.c. zwalnia stronę przeciwną z obowiązku dowodzenia, że powódka-pozwana wzajemna wiedziała o działaniu dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Z kolei okoliczność wynikająca z nakazu zapłaty z dnia 24 stycznia 2012 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 20/12 nie podważa ustaleń co do istnienia stanu pokrzywdzenia wierzyciela. Zgodnie z art. 527 § 2 k.c. czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia niewypłacalności. Zgodnie z potocznym znaczeniem tego terminu chodzi tu o sytuację dłużnika polegającą na braku możliwości wywiązywania się przez niego z zobowiązań finansowych (M. Pyziak-Szafnicka (w:) System prawa prywatnego, t. 6, s. 1249). Jak podkreśla się w judykaturze, pokrzywdzenie wierzycieli powstaje na skutek takiego stanu faktycznego majątku dłużnika, który powoduje niemożność, utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela (por. wyrok SN z 28 listopada 2001 r., IV CKN 525/00, LEX nr 53110; wyrok SN z 29 czerwca 2004 r., II CK 367/03, LEX nr 174173). Ustaleń w tym zakresie sąd dokonuje według zasad przewidzianych w art. 227 – 234 k.p.c., na podstawie zebranych dowodów i wszelkich ujawnionych w sprawie okoliczności, przy uwzględnieniu reguł logiki i doświadczenia życiowego.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż to wierzyciel jest dysponentem postępowania egzekucyjnego i to on dokonuje wyboru, z którego składnika majątkowego egzekucja będzie najdogodniejsza. Jeśli zatem dochodzi choćby tylko do pogorszenia stanu ściągальności roszczenia, jest to sytuacja, w której wierzyciel może domagać się ochrony na podstawie art. 527 k.c. Ponadto Sąd Apelacyjny wskazuje, iż brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że pozwana-powódka wzajemna mogłaby skutecznie zaspokoić się z wiarygodności ujętej w przedmiotowym nakazie. Konkluzja ta jest uzasadniona jeśli weźmie się pod uwagę niekwestionowane okoliczności, w jakich doszło do powstania wiarygodności J. Z. wobec J. N.. W przekonaniu Sądu Apelacyjnego, gdyby aktualnie nie zachodziły przeszkody w jej wyegzekwowaniu z pewnością J. Z. podjąłby czynności egzekucyjne w celu poprawy swojej sytuacji majątkowej. Z jego zeznań wynika natomiast, że sytuacja ta kształtuje się niekorzystnie, o czym świadczy chociażby fakt, iż utrzymuje się on z pomocy córek lub dorywczej pracy u jednej z nich. Pozostawało poza sporem, że dłużnik nie posiada wartościowych składników majątkowych, z których wierzyciel mógłby uzyskać zaspokojenie. Wszystkie te okoliczności świadczą o tym, że dłużnik jest niewypłacalny.

Nie można również zgodzić się z argumentacją skarżącej, że nie została spełniona przesłanka w postaci działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Wbrew odmiennemu zapatrywaniu powódki-pozwanej wzajemnej przywołane przez nią dowody nie uzasadniają wnioskowania, że dłużnik nie miał świadomości pokrzywdzenia wierzyciela w wyniku zniesienia współwłasności na warunkach określonych w ugodzie. Dla przyjęcia, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela wystarczające jest ustalenie, że zdaje sobie sprawę z tego, iż po dokonaniu czynności wierzyciel nie będzie mógł zaspokoić się z jego majątku bądź będzie miał trudności z zaspokojeniem, a w konsekwencji nastąpi jego pokrzywdzenie. Przy ustalaniu świadomości dłużnika w powyższym zakresie istotne są zatem okoliczności dotyczące jego wiedzy o stanie swojego zadłużenia oraz posiadanym majątku.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie zasługuje na uwzględnienie zarzut, iż dłużnik J. Z. nie wiedział o warunkach kredytowania, w szczególności o terminie spłaty. Nie zostało bowiem podważone, że złożył on własnoręcznie podpis na umowie kredytowej i aneksie do niej. Stosownie zaś do treści art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Kredytobiorca nie może zatem skutecznie podnosić, iż nie czytał umów ani w inny sposób nie zapoznał się z ich treścią. W konsekwencji nie ma decydującego znaczenia okoliczność, kiedy został mu doręczony bankowy tytuł egzekucyjny, jak również kiedy otrzymał zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego, albowiem nie jest tak, że dopiero te zdarzenia mogły być źródłem jego wiedzy o istnieniu i wysokości zobowiązania wobec (...) S.A. Nieistotna jest także data wszczęcia postępowania o zniesienie współwłasności, albowiem stan świadomości dłużnika należy oceniać na dzień dokonania zaskarżonej czynności, a to zdarzenie miało miejsce już po wszczęciu postępowania egzekucyjnego.

Odnosząc się natomiast do kwestii stanu psychicznego dłużnika Sąd Apelacyjny wskazuje, że jakkolwiek brak jest podstaw do zanegowania faktu, iż dłużnik znalazł się w bardzo trudnej sytuacji życiowej mającej wpływ między

innymi na jego zdrowie psychiczne, to nie zostały ujawnione okoliczności pozwalające sądzić, że w okresie, gdy ugoda została zawarta, nie miał on rozeznania co do wpływu rozporządzenia swoim majątkiem na wypłacalność względem wierzyciela (...) S.A. Treść zeznań J. Z. również nie uprawnia do takich wniosków, albowiem nie wynika z nich, że świadek po 10 lutego 2011r. utracił zdolność właściwego kojarzenia faktów i wyciągania logicznych wniosków.

Trafnie Sąd Okręgowy pominął obszerną argumentację powódki-pozwanej wzajemnej przedstawioną na okoliczność pobudek, jakimi kierowali się M. Z. i J. Z. przy zawieraniu ugody. W odniesieniu do niej należy zaznaczyć, że w świetle art. 527 § 1 k.c. działanie dłużnika nie musi być nakierowane na pokrzywdzenie wierzyciela, lecz wystarczającym jest, jeśli dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Bez znaczenia pozostaje zatem to, czy zamiarem dłużnika było pokrzywdzenie wierzyciela, czy – jak podnosi powódka-pozwana wzajemna - słaba kondycja psychiczna dłużnika. Wiedza dłużnika J. Z. o stanie swojego majątku oraz o wysokości obciążających go zobowiązań jest wystarczająca do wnioskowania, iż dokonując darowizny miał on świadomość, że działa z pokrzywdzeniem (...) S.A., choćby jego intencje przekazania nieruchomości córce nie były z tymi faktami związane.

Przedstawiona argumentacja wprost prowadzi do wniosku, że zarzuty błędnych ustaleń faktycznych w zakresie wyartykułowanym w apelacji są bezpodstawne, a w konsekwencji nie mogły uzasadniać odmiennej oceny prawnej roszczenia z powództwa w wzajemnego. Subsumcja ustalonego stanu prawnego do normy wynikającej z art. 527 k.c. i art. 528 k.c. potwierdza spełnienie wszystkich przewidzianych przez ustawodawcę przesłanek skargi pauliańskiej, wobec czego brak było podstaw do odmowy przyznania wierzycielowi ochrony, o jaką wystąpił w powództwie wzajemnym.

Z powyższych względów na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny apelację w całości oddalił.

W zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o kosztach procesu nie zachodziły podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c. Przepis ten daje możliwość sądowi orzekającemu korygowania obowiązku zwrotu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu sprzeciwiają się względy słuszności. Do kręgu okoliczności mających znaczenie przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu należą fakty związane z przebiegiem i przedmiotem postępowania, jak i fakty pozaprocesowe, w tym dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony obciążonej obowiązkiem zwrotu kosztów przeciwnikowi. W ocenie Sądu Apelacyjnego w sprawie nie wystąpiła jednak sytuacja, w świetle której obciążenie powódki - pozwanej wzajemnej kosztami postępowania w zakresie powództwa wzajemnego jest nieuzasadnione. Na potraktowanie skarżącej w sposób szczególny nie pozwalają ujawnione okoliczności wskazujące na to, że wiedziała ona o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia strony przeciwnej. Wynikają one choćby z projektu ugody, na który powołuje się skarżąca w apelacji, a w którym zawarte jest postanowienie o przyjęciu przez nią obowiązku spłaty pożyczek i kredytów. Powódka - pozwana wzajemna była więc w pełni świadoma, że jej ojciec ma dług, a mimo to pozbawia swój majątek składnika o znacznej wartości.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. ustalając koszty wynagrodzenia pełnomocnika w stawce minimalnej na podstawie § 6 pkt 7 w zw. § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych(...)(Dz. U. z 2010r. poz. 490).

SSA M. Iwankiewicz SSA H. Zarzeczna SSO del. T. Żelazowski